

*****

Ügyek, vádak, erkölcsök

Aesopus modorában:

"A" tett valamit, amit "B" nem helyeselt.

- Ne tedd, mert rossz! - figyelmeztette "B".

Erre "A" kikelt magából:

- Sértegetsz és mocskolódsz! - És tovább tette a rosszat.

Következmény: "A" azóta is neheztel "B"-re, mondván: sérteget és mocskolódik.

Az egész "EÖGYKE-füzetek" számot meg lehetne tölteni a témával. Hisszük: jobb, ha nem tesszük, mert a támadások, követelések (de a hozzászólások többsége is) az utolsó pillanatban érkezett. Nem akarnánk Olvasóinkat adathalmaz fölemlegetésével (ismételgetésével) fárasztani. Az "egyház-ügy" témakör dagad.

Hangsúlyozzuk: **az érdemi vita elöl nem térünk ki**. De szeretnénk az eredeti kérdéstről beszélni. A parttalan (vallásügyi) vitát el akarjuk kerülni. Mindenkinek szíve joga úgy imádkozni, ahogyan akar s ezt tilos vitatni. Úgy látszik azonban, hogy (szándékosan?) elcsúszófélben a hangsúly az egyre apróbb, egyre messzebbre menő (uram bocsá, egyre kicsinyesebb) részletek felé.

Az EÖGYKE-Füzetek számaiban (legutóbb a februárban) fölített **lényegi** kérdésekre senki sem válaszol az érintettek közül **lényegileg**. Elismerik tehát az általunk fölemlített tényeket...? Vagy csupán elcsúszó "oldalcsapkodást" folytatnak? Elterelő hadműveleteket?

Több olvasónk utolsó pillanatban érkezett véleményét is összefoglalva, nagyon rövidre fogva reagálunk: az Ararát 2000. február 29-i számának 9. oldalán kiadott *Közleményben Dr. Moldován Kristóf* sok egyéb között ezt írja februári számunk "Miatyánk, aki a cégünkben vagy..." című cikkünkre tiltakozásul:

"A cikkirő /.../ komoly ténybeli tévedésekben van.

1. Szamosújváron mindig működött, 1932-ben és jelenleg is működik külön örmény katolikus templom és plébánia, illetve római katolikus templom és plébánia. Ennek következtében, akit az örmény templomban kereszteltek, az örmény katolikus, akit pedig a római katolikus templomban kereszteltek, az római katolikus. Nem létezik tehát olyan fogalom, hogy örmény szertartású római katolikus...."

(Minden további értesítés nélkül: lásd jelenlegi címlapunkon az 1937-es pecsét képét. Helyhiány miatt nem mellékeljük a többi, jóval korábbi, sok tucatnyi hasonló pecsétet, stb.)

Vagy: "5. Téved a cikkirő továbbá abban is, amikor a Budapest XI. Orlay u. 6. sz. alatti ingatlant a Római Katolikus Egyház tulajdonának nyilvánítja. Ez ugyanis nem az ő tulajdonuk."

Jó, jó, azt mondja, nem a Római Katolikus Egyházé, de akkor kié?

Kié? Ezt miért nem tetszik megmondani?

Több olvasónk írja, hogy régi egyházközösségünk örmény szertartású római katolikus, a hozzátartozó múzeummal együtt a Magyar Katolikus Egyház alá tartozik, a tulajdonjogot és a felügyeletet ő gyakorolja.

Az újonnan alapított MÖE (Magyarországi Örmény Egyház) nem örmény szertartású római katolikus egyház, mert **olyan már van**. Hogy milyen szertartású, azt nem tudjuk.

Új egyház tagjainak toborzásakor etikátlannak tartjuk az összemosást, ezért az örmény katolikus hívek védelme érdekében igyekszünk felvilágosítani és reagálni, amikor megtévesztés folyik. Ha valaki a felvilágosítás után is elhagyja a katolikus egyházat, az ő dolga. Ha valaki támogatja az új egyházat, megteheti. De lásson tisztán, hogy milyen egyház

tagja és mit támogat.

Minden egyéb csak mellébeszélés, ködösítés.

Például: arra az egyszerű, közérthető kérdésre, hogy egyik egyházból a másikba áttérve miként lehet az előbbi egyház vagyonával bármilyen módon is (akár részlegesen) rendelkezni...? hát erre például senki az érintettek közül nem reagál. Úgy látszik, ez rendben van? Ettől kezdve csak az imakönyvek tipográfiáját vitassuk?

Isten minden nyelven, minden tájszólásban ért. És minden nyelven, minden tájszólásban azt mondja: "És ne áhítsd a te felebarátodnak házát, szántóföldét..." (Mózes V.5,21, Károli szerint).

A lényegi kérdésektől nem tudunk eltérni. További "hitviták" elé ugyan nézhetünk, de csak akkor, ha azok a tényekről, a lényegről szólnak.

dcS

*****

A "Közlemény" megjelenése óta sisteregnek a szerkesztőségi telefonvonalak: a magyarörmények tiltakoznak és levélben is többen megküldték anyakönyveik másolatát, bizonyítandó, mekkora szamárság azt állítani: "nincs olyan fogalom, hogy örmény szertartású római katolikus".

Tartozunk Olvasóinknak dr. Garaguly István I. kerületi örmény kisebbségi önkormányzati elnök levelével, amelyet válaszként írt a februári számunkban az Issekutz Sarolta által neki címzett nyílt levélre.

Vissza kell majd térnünk az Ararát "Közleményére" is... Ezúttal egy levelet közlünk, amelyet szerzője az említett lapnak küldött meg, de nekünk is rendelkezésünkre bocsátott:

Tisztelt Ararát Szerkesztőség!

Megdöbbenéssel olvastam február 29-i számuk 9. oldalán a dr. Moldován Kristóf aláírásával megjelentetett közleményt. Felháborított, hogy olyan "helyreigazítást" kér, amely nem felel meg a valóságak. Miután az Ararát állítólag a hazai örménység lapja, furcsának tartom, hogy megjelenhet olyan "helyreigazítás", amely éppen az olvasók félrevezetését szolgálja, valótlan állításával. Szerencsére a többséget nem lehet félrevezetni, mert családi archívumában vannak saját múltjukra vonatkozó dokumentumok. Másoknak viszont tartózkodnia kellene az általuk ismeretlen tények tagadásától. A médiának - szerény véleményem szerint - ugyanis a valóságot kellene közölnie és nem a valótlanságot. Az én hitem szerint legalábbis ez így kellene legyen. Engem Csíkszépvízen örmény szertartású római katolikusnak kereszteltek a Csíkszépvízi Örmény Szertartású Római Katolikus Plébánián, mint ahogy a velem azonos vallásúak ezreit is. Ugyanez volt a neve a többi erdélyi és a budapesti örmény szertartású római katolikus plébániának is, amelyet az anyakönyvek bizonyítanak. Mindenki megnyugtatására és tájékoztatás céljából közlöm az alábbiakat:

birtokomban van "*Az örmény szertartású római katolikus egyházközségeknek EMLÉKIRATA az Örmény Katolikus Apostoli Kormányosság helyzetének rendezése tárgyában*", melyet 1941-ben Budapesten adtak ki s amelynek aláírói:

"A magyarországi örmény szertartású római katolikus egyházközségek képviselőiben, Budapesten, 1941. évi március hó 10. napján,

a szamosújvári egyházközség képviselőiben:

Alexa Ferenc plébános, Zabulik Jenő birtokos főgondnok, Dr. Bányai Károly gondnok, Dr. Bogdán Jenő kir. járásbíró elnök, Dr. Pongrácz Ernő kir. közjegyző

a gyergyószentmiklósi egyházközség képviselőiben:

Vákár József pápai kamarás plébános, Lázár János birtokos és kereskedő főgondnok, Dr. Vákár P. Arthur kormányfőtanácsos, Cziffra Ferenc banktisztviselő, Dr. Dobribán Antal ny. kórházi főorvos, Dr. Fejér Mihály ügyvéd

a csíkszépvízi egyházközség képviselőiben:

Bodurian János plébános, Fejér Miklós gondnok, Dr. Zakariás Bálint ügyvéd, Zakariás Gerő bankigazgató, Dr. Zakariás Jenő ügyvéd

a budapesti egyházközség képviselőiben:

Dr. P. Pungutz Antal mechtarista, egyházi elnök, Dr. Simay Gyula ny. ítélőtáblai tanácselnök, Dr. Ávédik Félix a budapesti kir. büntetőtörvényszék másodelnöke gondnok, Császár Jenő ny. tábornok alelnök, Papp János ny. miniszteri tanácsos, alelnök, Dr. Szentpétery István ny. miniszteri tanácsos alelnök."

(Az Erzsébetvárosi Örmény Szertartású Római Katolikus Plébánia csupán azért nem írhatta alá, mert 1941-ben nem tartozott Magyarországhoz.)

Érdemes megfigyelni az aláírók nevét és funkcióit. Mi, magyarörmények büszkék vagyunk, hogy ilyen személyiségek voltak egyházközségeink képviselői. Megnyugtatóan közlöm, hogy "A budapesti örmény katolikus egyházközség igazgatási szabályzata" is a birtokomban van, amelyet az egyházközség képviselőtestületének megbízásából Dr. Simay Gyula világi elnök, Dr. P. Pungutz Antal egyházi elnök és Dr. Ávédik Félix gondnok írt alá és az egyházközség körpecsétjével láttak el, melynek szövege: "Örmény Szer. Rom. Kath. Egyházközség Budapesten."

A szabályzatot jóváhagyták és kézjegyükkel látták el:

671/1937. szám Jóváhagyom: Esztergom, 1937. március hó 9. Serédi Jusztinian bíboros hercegprímás, esztergomi érsek,

712/1937. szám I. ügyosztály. Jóváhagyom. Budapest, 1937. évi március hó 25-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Madarász miniszteri osztályfőnök.

Tisztelt Szerkesztőség ! Kérem, hogy szíveskedjék jelen leveletem változatlan szöveggel megjelentetni.

Budapest 2000. március 4.

Zakariás Antal Dirán Budapest

*****

Híradó

Fájdalmas hír: **Macskásy Pál** történész, tudományos kutató, a Francia Akadémia Pálma lovagja 82 évesen, 2000. január 28-án elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatását a római katolikus szertartás szerint tartották február 16-án, majd előbb családi körben a Piarista gimnázium kápolnájában, február 18-án pedig a Villányi úti Szent Imre plébániatemplomban engesztelő szentmise áldozatot mutattak be lelki üdvéért. A család fájdalmában őszintén osztozunk, az elhunyt emlékét megőrizzük.

Nagynéném, keresztanyám, **Lászlóffy Augustza** 2000. január 16-án, életének 91. évében elhunyt Budapesten, a mátyásföldi "56-osok" házában, ahol hat éve élt. Korábban Alagon lakott, de férje, Schmidt Árpád 1956 október 25-én az Országház előtti sortűzben hősi halált halt, nagynéném ennek révén került az említett lakásba.